

Handlingsplan for tiltak mot aggresjon og vold i Askøyskolen

**Revidert august 2010
Vedtatt av undervisningssjef 18.8.10**

Mandat og prosess fram mot plan.

Etter oppdrag fra AMU har undervisningssjefen, i samarbeid med HVO, satt ned en gruppe som skal utarbeide en Handlingsplan for tiltak mot aggresjon og vold i Askøyskolen.

Gruppen besto av:

May Britt Meyer, Utdanningsforbundet, verneombud og lærer

Leif Monsen, Fagforbundet, verneombud og assistent

Gro Møksvold, rektor

Inge Skogen, hovedverneombud

Karl Erik Aasberg, spesialkonsulent

Gruppen startet sitt arbeid i november 2005. Planarbeidet ble fullført mars 2006

Gruppen har tolket det som en del av mandatet at den kommer med konkrete forslag til kompetanseutviklingstiltak for tilsatte i Undervisningsavdelingen.

Etter møte mellom Hovedverneombud, varahovedverneombud og undervisningsavdelingen v/ Aksel Eikevåg våren 2009, der det ble konkludert med at planen i for liten grad har hatt den nytteverdien som var ønsket, satte Undervisningsavdelingen ned en ny gruppe bestående av:

Gunnar Kleppe Næss, ped. veil. aggresjon og vold, pedagog, TMV-instruktør og ART-trener

Dag-Robert Gjelsvik, vara Hovedverneombud, pedagog og MOT-informatør

Mari Helen Leirheim, spesialpedagog, MOT-informatør og ART-trener

for å revidere planen og gjøre den mer formålstjenlig for bruk i Askøyskolen.

Handlingsplanen må sees i sammenheng med Beredskapsplan aggresjon og vold og gjelder for elever og personalet.

Målsetting

Denne planen skal gi en oversikt for undervisningsavdelingen og skolene i arbeidet med å

- arbeide forebyggende for å hindre at trusler og vold skal forekomme
- håndtere episoder på lavest mulig konfliktnivå, med alternativer til tvang og makt
- sikre at vold og trakassering som forekommer skal følges opp overfor ansatte i skolene
- elever og ansatte får nødvendig oppfølging/behandling

Definisjoner

- Med trusler menes verbalt angrep, eller handling, som tar sikte på å skremme eller skade en person
- Med vold menes enhver fysisk eller psykisk skade på en person. Vold er også skadeverk på inventar og bygninger

Forebyggende tiltak

(se og punkt 3 i beredskapsplanen)

Ansvar

Overordnet: Undervisningssjef.

Undervisningssjef har ansvar for at alle rektorer har planen og innfører bruken av denne på skolene.

- At ressurspersoner på skolene blir kurset i Terapeutisk Mestring av Vold, TMV (PMV).

Skole: Rektor

- Valg av verneombud
- Valg av ressursperson
- Etablering av beredskapsgruppen og ressursteam.
- Rektorer har ansvar for at personalet blir kurset i handlingsplan/beredskapsplan og rutiner for risikovurdering. - At personalet følger planen og gjennomfører tiltak. - At ressursteam er etablert og at det forebyggende arbeidet blir gjennomført.
- Personalet skal ha opplæring/kurs i starten av hvert skoleår. Beredskapsplan og prosedyrer for håndtering av trusler og vold skal foreligge og være kjent for personalet. Alle skal signere på at de har deltatt.
- Rektor etablerer rutiner for risikovurdering og skjemaføring.

Kontaktlærer:

- Sørger for at det primærforebyggende arbeid (arbeid med sosialkompetanse og læringsmiljø) blir gjennomført og fulgt opp i klassen. Beredskapsplan punkt 3.1.6 og 3.1.7 og opplæringsloven kapittel 9a.
- Fyller ut skjema for risikovurdering i prioritert rekkefølge for deres elevgruppe og leverer denne til rektor / ressursteam. Skjema revideres etter behov, minst 2 ganger i året.
- Følger opp tiltak (sekundær- og tertiærforebyggende tiltak) i samarbeid med ressursteam.

Ressursteam

- Ivaretar elever som trenger tiltak og koordinering av ulike tjenester. Helsesøstertjenesten deltar

Ressursperson

- Følger opp trening for personalet min. 2x i året og at utstyr er på plass, beredskapsplan punkt 3.1.2 og 3.1.3.

Beredskapsgruppe: består av rektor, verneombud og ressursperson

- Det skal alltid være 2 ansatte i beredskap til en hver tid. Plan /turnus som er innfelt i personalet sin arbeidsplan.
- Ved aggresjon og volds hendelser følges prosedyre i beredskapsplan punkt 4 – 7.

Ped. veileder aggresjon og vold:

- Kompetanseutvikling og koordinering.
- Ressurspersonen får grunnkurs i Løvsstadskolens Pedagogisk Mestring av Vold.
- Fellesmøte for ressurspersonene minst en gang pr. år (ca 2 timers møte).

Planer på den enkelte skole

Alle skoler skal ha:

- Plan for det forebyggende arbeidet på skolen
- Beredskapsplan og tiltaksplan for sekundær- og tertiærforebyggende arbeid med oppfølging/evaluering.
- Kommunalt felles Orden- og oppførselsreglement (vedtatt 7.7.10)

Kartlegging	Handlingsplan	Tiltak	Evaluering
Skjema for risikovurdering (vedlegg 1)	Handlingsplan for HMS-arbeid (vedlegg 2)	Primær: Hindre at problemet oppstår. Sekundær: Hindre utvikling av problemer hos identifisert risikogruppe. Tertiær: hindre videre følger av etablert problem	Kontinuerlig og til fastsatt tid for å sikre at tiltak fungerer etter hensikten.

Håndtering av aggresjon og vold

- Punkt 4 i Beredskapsplan (side 7)

Oppfølging av aggresjon og vold

Av offer	Av utøver
• Punkt 5 i Beredskapsplan (side 11)	• Punkt 6 i beredskapsplan (side14)
Melding av hendelser	
• Punkt 7 i beredskapsplan (side 17)	

Vedlegg:

• Skjema for risikovurdering	Vedlegg 1
• Handlingsplan for HMS arbeid	Vedlegg 2
• Skademeldingsskjema til NAV	Link
• Skademeldingsskjema til Forsikringsselskap	Intranett
• Melding om arbeidsrelatert sykdom eller skade til Arbeidstilsynet, best. nr. 154 b	Link
• Alvorlig atferdsvansker. Effektiv forebygging og mestring i skolen. Trøndelag prosjektet.	Link
• Utdanningsdirektoratet / Læringsmiljø (9a i opplæringsloven)	Link
• Askøyskolenes hjemmeside. Aggresjon og Vold	Link

Kort beskrivelse av programmer i askøyskolene

PALS

Positiv atferd, støttende læringsmiljø og samhandling i skolen (PALS) er et skoleomfattende tiltak som omfatter alle elever (intervensjon på universelt, selektert og indikert nivå) og ansatte på alle skolens områder. Målet er å styrke barns sosiale kompetanse, forebygge og mestre atferdsproblemer på skolen. Utgitt av Atferdssenteret, Unirand AS, Universitetet i Oslo.

Olweus-programmet

Dette retter seg mot alle elevene på skolen. Hovedmålene er (1) å redusere eller fullstendig fjerne eksisterende mobbeproblemer både i og utenfor skolemiljøet, (2) å forebygge forekomsten av nye slike problemer og (3) å få til bedre kameratrelasjoner på skolen og skape forhold som gjør det mulig for mobbede og mobbende elever å trives og fungere bedre i og utenfor skolemiljøet. Utgitt av Olweus-gruppen, HEMIL-senteret, Universitetet i Bergen.

MOT

MOT er en ideell, landsomfattende stiftelse som har som mål å (1) skape varmere og tryggere oppvekstmiljø for barn og ungdom. (2) være et verktøy for MOTs mål-grupper slik at livskvalitet økes, og mobbing, vold og rusmisbruk reduseres og forebygges. www.mot.no

Askøy Kommune inngikk avtale med MOT om å være Lokalsamfunn med MOT 15.1.2010. Lokalsamfunn med MOT er en modell (implementeringsstrategi) for å nå best mulig inn til ungdom med MOTs filosofi og budskap. MOT er en rød tråd i ungdoms hverdag, gjennom program på skolen, tiltak på fritiden og andre tiltak og forsterkningsselementer.

MOT i ungdomsskolen er et helhetlig pedagogisk program der elevene møter MOT 15 ganger over 3 år. Gjennom dialog, øvelser, rollespill og ung- til-ung formidling bevisstgjøres ungdom til å ta vare på hverandre og ta egne valg.

To MOT-besøk med foreldre og foreldre/ungdom.

Ungdom Med MOT skolering for elever på 9.trinnet, som besøker 7.trinnet tre ganger for blant annet å gjøre overgangen fra barneskolen til ungdomsskolen lettere.

ART

Agression Replacement Training (ART) er et multimodalt program for etablering av sosial kompetanse som består henholdsvis av trening i moralsk resonnering, sinnekontroll og sosiale ferdigheter. Målgruppen er i første rekke elever som har utviklet atferdsproblemer, eller som står i fare for å utvikle problemer. Målet er at deltakerne gjennom observasjon og deltakelse i øvelser lærer å utvikle empatisk evne, håndtere eget sinne og ta i bruk hensiktsmessige sosiale ferdigheter som kan erstatte aggresjon og bygge positive nettverk. Utgitt av Diakonhjemmet høyskole, Rogaland.

TMV

Terapeutisk Mestring av Vold (TMV) er primært for ansatte. Dette er Løvstadskolens opplæringsprogram i rettssikkerhet og sikkerhet, med evidensbaserte metoder for forståelse, forebygging, håndtering, oppfølging og behandling av aggresjon, trusler, vold - etter et humanistisk helhetssyn. De er verdens ledende på området voldshåndtering i institusjoner. Hovedfokus er forebygging av vold og håndtering på lavest mulig konfliktnivå, med alternativer til tvang og makt, gjennom god kommunikasjon og kroppshåndteringsmetodikk.

Steg for steg

Undervisningsopplegget Steg for steg har til hensikt å redusere impulsiv og aggressiv atferd og forbedre barnas sosiale kompetanse. Det gjøres ved å øve opp ferdigheter på tre hovedområder: empati, impulskontroll/problemløsning og mestring av sinne. Nasjonalforeningen for folkehelsen.

Det er mitt valg/Lions Quest

Stiftelsen ”Det er mitt valg” er en del av Lions Clubs International. Opplæringsprogrammet har som mål å (1) Hjelp barn og unge til å utvikle en positiv sosial atferd (2) Hjelp barn og unge til personlig vekst og utvikling, samt hjelpe dem til å ta selvstendige valg (3) Støtte hjem og skole i det generelle forebyggende arbeid når det gjelder problematferd (4) Gi læreren et konkret metodisk verktøy for utvikling av elevmiljøet som ledd i det forebyggende arbeidet.

Zippys venner

Programmet har som hovedmål å forebygge emosjonelle vansker ved å stimulere til bedre mestring/takling av dagliglivets problemer (stressmestring). Konkrete mål er å utvikle barnas sosiale ferdigheter, gjøre dem bedre i stand til å identifisere og snakke om følelser, bedre deres kommunikative evner, utvikle vennskapsferdigheter og konfliktløsningsferdigheter samt lære dem å takle forandringer og tap og støtte andre barn som har det vanskelig. Utgitt av Voksne for barn.

Skolemegling

Dette er megling utført av likemenn/jevnaldrende. Målet er å (1) Bidra til å utvikle et godt, trygt og stimulerende læringsmiljø (2) Programmet skal stimulere til utvikling, utprøving og implementering av holdningsdannende tiltak og modeller for konflikthåndtering og megling i grunnskolen og videregående opplæring (3) Programmet skal bidra til allmenn kompetanseutvikling i skolen (4) Programmet skal bidra til å bevisstgjøre barn og unge på holdninger om mobbing og vold og styrke evnen til konstruktiv konflikthåndtering (5) Barn og unge skal ansvarliggjøres som partnere og meglere. Utdanningsdirektoratet.

Ingen utenfor

Ingen utenfor startet i Redd Barna i 2004. med oppfølging i form av aktivitetshefter, kurs, besøk og møter. Gjennom dette samarbeidet håper de å tilby nyttige ressurser for skoler i det kontinuerlige arbeidet for å skape og opprettholde et inkluderende skole- og læringsmiljø for alle elever, fritt for mobbing og ekskludering.